

Tuần 22

Bài 20: phần IV được giảm tải nội dung. Học sinh tìm hiểu trong sách giáo khoa hoặc tài liệu về các danh nhân văn hóa xuất sắc của dân tộc.

Bài 21: Ôn tập chương IV

Học sinh chuẩn bị các câu hỏi ôn tập trong SGK trang 104.

Câu 1. Bộ máy nhà nước thời vua Lê Thánh Tông có tổ chức hoàn chỉnh, chặt chẽ hơn bộ máy nhà nước thời Lý – Trần ở những điểm nào?

Trả lời

- Triều đình: bãi bỏ các cơ quan và chức quan trung gian, tập trung quyền lực vào tay vua, Tăng cường thanh tra, giám sát hoạt động của quan lại tự trung ương đến địa phương.
- Các đơn vị hành chính: được tổ chức chặt chẽ hơn, nhất là cấp thừa tuyên và cấp xã.
- Cách đào tạo, tuyển chọn quan lại: phải có học, thi đỗ, có bằng cấp mới được bổ dụng làm quan.

Câu 2. Nhà nước thời Lê sơ và nhà nước thời Lý – Trần có đặc điểm gì khác nhau?

Trả lời

- Nhà nước Lý – Trần: là nhà nước quân chủ quý tộc.
- Nhà nước thời Lê sơ: là nhà nước quân chủ quan liêu chuyên chế.

Câu 3. Luật pháp thời Lê sơ có điểm nào giống và khác luật pháp thời Lý – Trần?

Trả lời

- Giống nhau: cùng bảo vệ quyền lợi của giai cấp thống trị, khuyến khích sản xuất, bảo vệ quyền tư hữu sản xuất.
- Khác nhau: thời Lê sơ hoàn chỉnh và tiến bộ hơn là bảo vệ quyền lợi cho nhân dân và phụ nữ.

Câu 4. Tình hình kinh tế thời Lê sơ có gì giống và khác thời Lý – Trần về nông nghiệp, thủ công nghiệp, và thương nghiệp?

Trả lời

- Giống nhau: đều phát triển, có nhiều thành tựu.
- Khác nhau: đến thời Lê sơ thì kinh tế phát triển mạnh mẽ hơn, không có sở hữu Điền trang thái ấp.

Câu 5. Xã hội thời Lý –Trần và thời Lê sơ có những giai cấp, tầng lớp nào? Có gì khác nhau?

Trả lời

- Giống nhau: đều có
 - + Giai cấp thống trị: Vua quan, quý tộc, địa chủ tư hữu.
 - + Giai cấp bị trị: nông dân, nô tì.
- Khác nhau:
 - + Thời Lý – Trần: tầng lớp quý tộc, vương hầu rất đông đảo, nắm mọi quyền lực. Tầng lớp nông nô, nô tì chiếm số đông trong xã hội.
 - + Thời Lê sơ: tầng lớp địa chủ tư hữu rất phát triển. Tầng lớp nô tì giảm dần và được giải phóng cuối thời Lê sơ.

Câu 6. Trong lĩnh vực văn hoá, giáo dục, khoa học, nghệ thuật, thời Lê sơ đã đạt được những thành tựu nào? Có gì khác thời Lý – Trần?

Trả lời

- + Giống nhau: đều phát triển và có nhiều thành tựu rực rỡ.
 - + Khác nhau: Phật giáo thời Lê sơ không còn phát triển và không chiếm địa vị thống trị tư tưởng như thời trước. Nho giáo phát triển và chiếm địa vị độc tôn.
- * GV Sơ kết bài học:** Nhà nước thời Lê sơ là 1 nhà nước quân chủ tập quyền mạnh được tổ chức hoàn chỉnh và chặt chẽ nhất (ở thời Lê Thánh Tông), hạn chế rất nhiều tính phân tán, cục bộ địa phương. Điều này không những thể hiện 1 bước tiến trong quá trình xây dựng đất nước thời Lê sơ mà còn rất cần thiết cho hoàn cảnh lịch sử Việt Nam ở thế kỉ XV. Tổ chức quân đội, luật pháp tiến bộ cùng những thành tựu

trên lĩnh vực kinh tế, văn hóa, khoa học nghệ thuật đã góp phần làm cho nước Đại Việt là 1 quốc gia hùng mạnh ở khu vực Đông Nam Á.